

Uchwała Nr SO–3/4012/80/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 14 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Sulmierzyce sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w składzie:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Agnieszka Ząbczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz.7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Sulmierzyce sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagą w punkcie I.2.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Miasta Sulmierzyce w roku 2024 przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2025 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok i jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej i jej zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Rb sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2024 roku.

I.

1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część tabelaryczną, opisową i graficzną.

W części tabelarycznej przedstawiono wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, wykonanie przychodów i rozchodów budżetu, wykonanie dotacji i wydatków na zadania zlecone, wykonanie przyznanych dotacji dla instytucji kultury, wykonanie wydatków majątkowych (w układzie: dział, rozdział, paragraf, nazwa, plan, wykonanie, %). W części tej odniesiono się także do ustalonych wydatków budżetu miasta, które nie wygasały z upływem roku budżetowego 2024.

W części tabelarycznej sprawozdania w zakresie wykonania dochodów, przy poszczególnych źródłach dochodów zamieszczony został opis zrealizowanych dochodów (tytuły), wykazano stan zaległości (wraz z informacją o działaniach windykacyjnych oraz o kwotach uregulowanych zaległości, do dnia sporządzenia sprawozdania), nadpłat, umorzeń, obniżenia górnych stawek podatkowych. Przy prezentowanych wydatkach wykonanych wskazano ich rzeczowe wykonanie.

Wykonanie dochodów i wydatków przedstawione zostało w szczególności uchwalonego budżetu czym wypełnione zostały wymogi określone przepisami art. 267 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W części opisowej sprawozdania przedstawione zostały informacje dotyczące wprowadzonych zmian budżetu na 2024 rok uchwałami Rady i zarządzeniami Burmistrza oraz ogólne informacje o wykonanych dochodach i wydatkach, przychodach i rozchodach. Poinformowano, że jednostki budżetowe w 2024 roku nie utworzyły wydzielonego rachunku dochodów. W sprawozdaniu Burmistrz zawarł informacje w zakresie przyczyn odchyleń realizacji części dochodów i wydatków od wielkości planowanych.

2. W sprawozdaniu w zakresie zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonywanych w trakcie roku budżetowego, na stronie 117 sprawozdania zawarto informację o treści:

„Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej uchwalono uchwałą Rady Miejskiej nr VII/64/2024 z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Sulmierzyce na lata 2024-2043 z łącznymi nakładami w kwocie 751.012,00 zł. Do wykazu przedsięwzięć wprowadzono zadanie inwestycyjne pn. „Termomodernizacja budynku szkoły w Sulmierzycach” do realizacji w latach 2024-2026 z limitami prezentującymi się następująco w poszczególnych latach: limit 2024 – 26.260,00, limit 2025 – 688.342,00, limit 2026 – 36.410,00.”.

W przedłożonym przez Wójta sprawozdaniu nie przedstawiono zmian w planie wydatków na realizację poszczególnych programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku budżetowego.

W uchwale budżetowej na rok 2024 wydatki na programy realizowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych były planowane w wysokości 0,00 zł, a na koniec roku, w wyniku dokonanych zmian w budżecie, plan wydatków ustalony został w kwocie 25.000,00 zł.

W części tabelarycznej, w tabeli C pn. „Wydatki budżetu miasta za 2024 rok w pełnej szczegółowości”, przedstawiono plan wydatków: pierwotny (na dzień 1.01.2024 r.), końcowy (na dzień 31.12.2024 r.), wykonanie oraz % wykonani, w tym także dla wydatków planowanych z czwartą cyfrą inną niż „0”.

W ocenie Składu Orzekającego zawarcie informacji o wydatkach na programy realizowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych jedynie wg stanu początkowego (na 01.01.2024 r.) i końcowego (na 31.12.2024 r.), w ogólnym zestawieniu prezentującym całość wydatków budżetowych, bez wskazania zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego nie wypełnia dyspozycji wynikającej z przepisu art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu. Sprawozdanie powinno uwzględniać w szczególności zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego.

Skład Orzekający ustalił jednocześnie, że wydatki z czwartą cyfrą inną niż „0” zaplanowano w 2024 roku w dziale 750 rozdziale 75095 w paragrafach: 4217, 4307, 4707, 6067 w łącznej kwocie 183.729,20 zł oraz 4219, 4309, 4709, 6069 w łącznej kwocie 40.330,80 zł (wydatki wprowadzono do budżetu uchwałą Nr III/26/2024 Rady Miejskiej w Sulmierzycach z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie budżetu miasta na 2024 rok), następnie zmniejszono o kwotę 199.060,00 zł do kwoty 25.000,00 zł (uchwałą Nr VII/63/2024 Rady Miejskiej w Sulmierzycach z dnia 16 grudnia 2024 r.; po zmianach plan wydatków ujęty był tylko w paragrafach 4307 i 4309).

W powyższym zakresie Skład Orzekający wnosi uwagę.

3. W sprawozdaniu zawarto informacje o stopniu realizacji programów wieloletnich.

Omówiono poszczególne przedsięwzięcia wieloletnie realizowane w 2024 roku, odniesiono się do zmian kwot nakładów i limitów wydatków dokonywanych w trakcie roku (wymieniono wszystkie uchwały, którymi wprowadzono zmiany przedsięwzięć, wskazano kwoty zwiększeń/zmniejszeń nakładów lub limitów wydatków). Zawarto też informację o wykonaniu wydatków na zadania wieloletnie w 2024 roku i % wykonania limitu wydatków za 2024 rok.

Jednakże w ocenie Składu Orzekającego sprawozdanie **nie wypełnia prawidłowo wymogów przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych**, który stanowi, że sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu i powinno ono uwzględniać w szczególności stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich. Realizacja programów wieloletnich jak sama już nazwa wskazuje wykracza poza rok budżetowy, więc stopień zaawansowania ich realizacji winien obejmować nie tylko dany rok budżetowy, ale także uwzględniać stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięcia jako całości.

4. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem drobnych błędów pisarskich opisanych w pkt. III.1 opinii.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że budżet za rok 2024 zamknął się nadwyżką budżetową w kwocie 2.189.437,93 zł na planowaną nadwyżkę w wysokości 156.391,00 zł, bowiem:

- a) dochody wykonane zostały w wysokości 29.493.910,52 zł, co stanowi 101,91 % planu, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 19.743.546,28 zł tj. na poziomie 103,02 % planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 9.750.364,24 zł tj. na poziomie 99,74 % planu;
- b) wydatki zrealizowano w wysokości 27.304.472,59 zł, co stanowi 94,86 % planu, z tego:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 17.409.882,12 zł tj. na poziomie 96,28 % planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 9.894.590,47 zł tj. na poziomie 92,47 % planu;
- c) przychody budżetu zrealizowano w wysokości 1.216.133,64 zł, co stanowi 110,41 % planu, z tego:
 - nadwyżkę z lat ubiegłych w wysokości 910.189,36 zł,
 - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 103.144,28 zł,
 - wolne środki o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 102.800,00 zł;
 - środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych w wysokości 100.000,00 zł.
- d) rozchody budżetu wykonano w kwocie 1.204.283,96 zł, co stanowi 95,74 % planu, z tego:
 - spłaty pożyczki i kredytów w wysokości 102.800,00 zł,
 - lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy w wysokości 1.101.483,96 zł.

Wykonane na dzień 31 grudnia 2024 roku wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb - NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

2. Ze sprawozdania Rb Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” za 2024 rok wynika, że zadłużenie Miasta Sulmierzyce z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 0,00 zł.

3. Ze sprawozdania Rb - 27S z wykonania planu dochodów budżetowych, jak i ze sprawozdania Burmistrza wynika, że należności na koniec 2024 r. wynoszą 1.252.197,05 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 929.642,46 zł. W stosunku do roku 2023 nastąpił wzrost zaległości o 105.609,34 zł. W sprawozdaniu ogólnikowo opisano podjęte działania mające na celu wyegzekwowanie zaległości.

4. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024, Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego:

- zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 702.557,37 zł,
- zobowiązania wymagalne nie wystąpiły,
- nie wystąpiły przypadki przekroczeń planowanych wydatków budżetowych,
- poza paragrafami wynagrodzeń i pochodnych, nie wystąpiły przekroczenia wydatków wykonanych i zaciągniętych zobowiązań ponad plan wydatków.

5. Skład Orzekający stwierdził, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z zapłatą odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
801	80101	4580	Pozostałe odsetki	450,00	412,30
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	1.050,00	458,29
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	2.800,00	2.098,58

W sprawozdaniu Burmistrz odniósł się do poniesionych wydatków (str. 68, 89 i 92).

6. Analiza sprawozdania wykazała także:

- przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (wydatki w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych”) zrealizowano w należytej wysokości,
- wpłaty na rzecz izb rolniczych wykonano na poziomie 2,01% uzyskanych wpływów z podatku rolnego.

7. Dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wykonano w wysokości 134.507,68 zł (na kwotę planowaną 128.306,00 zł). Natomiast wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii zrealizowano w łącznej wysokości 68.714,93 zł (na kwotę planowaną 128.306,00 zł). Zatem niewykorzystane środki z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych za 2024 rok wynoszą 65.792,75 zł.

Ponadto Jednostka posiada także niewykorzystane środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z lat poprzednich w kwocie 103.144,28 zł (co potwierdza sprawozdanie Rb-NDS za o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. - pozycja D14 /niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych/).

Burmistrz w sprawozdaniu odniósł się do niskiego wykonanie planu wydatków w rozdziałach 85153 i 85154: „*Na niskie wykonanie planu główny wpływ ma niskie wykonanie wydatków w paragrafach 4190, 4210 i 4300. Niewykorzystane środki wprowadzone zostaną jako przychód 2025 roku.*”.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Ww. środki mogą być również przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337).

8. Zadania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i opieki nad bezdomnymi zwierzętami realizuje Związek Międzygminny „Eko-Siódemka” z siedzibą w Krotoszynie, którego Miasto Sulmierzyce jest członkiem.

III. Inne uwagi:

1. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu wystąpiły omyłki pisarskie, przykładowo:

- na str. 28 w tabeli „Dochody budżetu Miasta na 2024 rok w pełnej szczegółowości”, w dziale 855 rozdział 85502 w § 2360 /Dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami/ wykazano, że „Zaległość na koniec okresu 253.123,99 zł”, natomiast ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. zaległość wynosi 264.230,32 zł.

- na str. 37 w części D „Uzasadnienie przyczyn odchyień w realizacji planu dochodów”, w dziale 801 rozdział 80104 § 0750 plan wykazano w kwocie 500,00 zł oraz wykonanie w kwocie 720,00 zł tj. 144,00%. Natomiast ze sprawozdania Rb-27S za 2024 r. plan wynosi 300,00 zł oraz wykonanie wynosi 360,00 zł,

- na str. 113 w tabeli „Wydatki majątkowe” w dziale 600 rozdział 60016 § 6050 wykazano nazwę zadania: „Budowa drogi dla rowerów na terenie Gminy Sulmierzyce od Gołkowa do Uciechowa”, natomiast z uchwały budżetowej (po zm.) dokładna nazwa zadania brzmi „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na terenie Miasta Sulmierzyce”.

Również w tej samej tabeli w dziale 900, rozdziale 90001 i rozdziale 90015 przy wydatkach zaplanowanych w § 6370 /Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych/ nie wskazano nazwy realizowanych zadań.

2. W sprawozdaniu z wykonania budżetu, w części C) „Wydatki budżetu miasta za 2024 rok w pełnej szczegółowości”, na stronie 75 i 76, przy opisie wydatków zrealizowanych w § 4170 /Wynagrodzenia bezosobowe/ w rozdziale 85153 /Zwalczanie narkomanii/ i 85154 /Przeciwdziałanie alkoholizmowi/ zawarto informację o wypłacie diet za udział w posiedzeniach członkom Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Skład Orzekający wskazuje na przepis art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), który stanowi, że zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych. Z powyższego wynika zatem, że świadczenie otrzymywane za udział w komisji stanowi wynagrodzenie, a nie dietę.

IV.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art.267 ust.1 pkt 1 i art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

V.

Dołączona do sprawozdania informacja o stanie mienia Jednostki obejmuje dane określone przepisami art. 267 ust 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
(-) Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.